EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 17.3.2006
KOM(2006) 134 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS

Atnaujinta ES turizmo politika: glaudesnė partnerystė Europos turizmui skatinti

1. TURIZMAS IR ATNAUJINTA LISABONOS STRATEGIJA

1.1. Ekonomikos augimo ir užimtumo skatinimo uždavinys

2005 m. vasarį Komisija pasiūlė iš naujo pradėti įgyvendinti Lisabonos strategiją sutelkiant Europos Sąjungos pastangas į dvi pagrindines užduotis – skatinti tvirtą ir ilgalaikį ekonomikos augimą ir kurti daugiau bei geresnių darbo vietų[1].

Nuo 1997 m. ES lygiu ne kartą buvo pripažinta, kad turizmo srityje yra daug galimybių kurti darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą[2]. Pagrindiniai veiksniai, lemiantys spartų šios pramonės šakos augimą, yra globalizacija, demografiniai pokyčiai ir transporto vystymasis. Dėl didžiulės turizmo objektų įvairovės ir turizmo paslaugų kokybės Europa pritraukia daugiausiai turistų visame pasaulyje. Todėl turizmas gali suvaidinti svarbų vaidmenį siekiant ekonomikos augimo ir užimtumo strategijos tikslų.

Turizmas apima ne vieną ekonomikos sektorių, o daug įvairių paslaugų ir profesijų, susijusių su daugeliu kitų ekonominės veiklos sričių. Turizmas paveikia, pavyzdžiui, transporto, statybų, mažmeninės prekybos sektorius, daugybę laisvalaikio prekių gamybos sektorių, taip pat su poilsinėmis, pažintinėmis ar verslo kelionėmis susijusių paslaugų sektorius. Nors turizmo sektoriuje veikia ir keletas didelių tarptautinių bendrovių, jame vyrauja MVĮ. Taikant siauriausią turizmo apibrėžtį, apskaičiuota, kad Europos turizmo pramonėje sukuriama daugiau kaip 4 % Bendrijos BVP; apie 2 mln. įmonių dirba apytikriai 4 % visos darbo jėgos (apytikriai 8 mln. darbo vietų). Atsižvelgus į sąsajas su kitais sektoriais, apskaičiuota, kad turizmas sudaro apytikriai 11 % BVP ir jame dirba apie 12 % dirbančiųjų (24 mln. darbo vietų).

Turizmo sektoriuje sukuriama daugiau darbo vietų negu vidutiniškai kitose Europos ekonomikos srityse. Per pastarąjį dešimtmetį metinis užimtumo augimas HoReCa (viešbučių, restoranų ir kavinių) sektoriuje beveik visada buvo didesnis negu bendras užimtumo augimas[3]. Viena iš svarbių priežasčių, kodėl turizmo sektoriuje sukuriama daug darbo vietų – ypač moterims, jaunimui ir mažiau kvalifikuotai darbo jėgai – yra ta, kad šioje srityje daug darbuotojų dirba ne visą darbo dieną ir yra lanksčios darbo sąlygos. Šios darbo jėgos lankstumą reikėtų derinti su atitinkamomis darbo vietos užtikrinimo ir kvalifikacijos tobulinimo priemonėmis.

Turizmas vaidina svarbų vaidmenį labai daugelio Europos regionų vystymuisi. Turizmo reikmėms sukurta infrastruktūra pasitarnauja vietinės ekonomikos vystymuisi, išlaikomos darbo vietos ir sukuriamos naujos netgi pramonės ar žemės ūkio nuosmukį patiriančiose vietovėse arba atsinaujinančiuose miestuose. Poreikis didinti regionų patrauklumą skatina didinti lankytinų vietų skaičių, o suinteresuotąsias šalis – orientuotis į tausią ir ekologišką veiklą bei politiką. Darnus turizmas vaidina svarbų vaidmenį saugant ir stiprinant kultūros ir gamtos paveldą vis įvairesnėse srityse – nuo meno iki vietinės gastronomijos, amatų ar biologinės įvairovės apsaugos[4]. Tai savo ruožtu teigiamai veikia darbo vietų kūrimą ir

---

1 COM (2005) 24, 2005 2 2.

2 Žr http://europa.eu.int/comm/enterprise/services/tourismeu.htm#factsandfigures

3 Eurostato statistikos santrauka, 32/2005.

4 Europos tvarios plėtros strategija 2005–2010 m. ˇr. http://europa.eu.int/comm/sustainable/sds2005-2010/index_en.htm

ekonomikos augimą. Tai suvokusios, Komisija ir suinteresuotosios šalys aktyviai kuria turizmui skirtą Europos Darbotvarkę 21.

Į Europą atvykstantys turistai sužino apie mūsų vertybes ir paveldą. Tai turizmo privalumas. Turizmas padeda žmonėms geriau vieniems kitus suprasti ir prisideda prie Europos identiteto kūrimo. Sudarydamas sąlygas bendrauti įvairioms socialinėms, ekonominėms ir kultūrinėms grupėms, jis taip pat skatina kultūrų dialogą.

Dėl neseniai įvykusios Europos Sąjungos plėtros išaugo turistinių vietų Europoje ir siūlomų produktų įvairovė, nes tapo prieinama gausybė iki tol daugeliui Europos piliečių nepažįstamų gamtos ir kultūros turizmo objektų. Turizmo vystymas naujose valstybėse narėse ir šalyse kandidatėse prisidės prie ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo, kurį skatina Europos turizmo pramonė.

Todėl turizmas laikomas svarbiu sektoriumi atnaujintoje Lisabonos strategijoje; jos įgyvendinimas yra ne tik viešųjų administracijų reikalas. Įgyvendinant Lisabonos uždavinius svarbus visų ES, nacionalinių, regionų ir vietos suinteresuotųjų šalių dalyvavimas atnaujintoje ekonomikos augimo ir užimtumo skatinimo partnerystėje.

1.2. Turizmo sektoriaus uždaviniai

Turizmą labai paveiks Europos demografinės struktūros pokyčiai. Pagyvenusių žmonių (65 metų ir vyresnių) skaičius ir toliau augs, nes, palyginti su ankstesnėmis kartomis, visa visuomenė tapo sveikesnė, pailgėjo jos gyvenimo trukmė ir padidėjo perkamoji galia. Todėl turėtų išaugti gerokai daugiau keliaujančių vyresnių kaip penkiasdešimt metų žmonių skaičius.

Turizmas ne tik augs, bet ir keisis visuomenės poreikiai turizmo rūšių atžvilgiu. Tikimasi, kad labiausiai suklestės sveikatos turizmas ir su kultūros ir gamtos paveldu susijęs turizmas.

Nors Europa yra labiausiai lankomas pasaulio regionas, atvykstančių turistų skaičius auga lėčiau negu pasaulio vidurkis. Atsiranda ir toliau vystosi, pritaikydamos inovacinius produktus ir paslaugas, naujos konkuruojančios turistinės vietos, o tai reiškia, kad ES reikia įveikti dar didesnę pasaulio konkurenciją.

Be to, daugelis sutinka, kad turizmas gali tapti savo paties sėkmės auka, jei bus vystomas neatsižvelgiant į aplinką. Nekontroliuojamas turizmo vystymas gali kelti pavojų biologinei įvairovei, ekosistemos funkcijai, gamtos ištekliams ir neatsinaujinančiam kultūros paveldui arba netgi urbanistinių vietovių funkcionavimui. Turistinių vietų konkurencingumas priklauso nuo to, kiek turizmas jose yra derinamas su ekonomine ir socialine padėtimi bei tausoja aplinką. Nuo šių veiksnių taip pat priklauso vietos gyventojų gerovė, darbo vietų kūrimas ir gamtos bei kultūros turizmo objektų išsaugojimas ir stiprinimas.

Kad galėtų įveikti iššūkius – pvz., kintančią demografinę padėtį, išorės konkurenciją, poreikį veikti darniai ir specifinių turizmo rūšių paklausą – Europa turi sutelkti pastangas konkurencingumui gerinti. Konkurencinga turizmo pramonė ir aplinką tausojančios turistinės vietos padėtų sėkmingai įgyvendinti atnaujintą Lisabonos strategiją, patenkinti turistų poreikius ir užtikrinti, kad Europa būtų turistų labiausiai lankoma vieta pasaulyje.

1.3. Turizmo sektoriaus suinteresuotųjų šalių dialogas ir partnerystė

Turizmo veikloje dalyvauja daug ir įvairių lygių suinteresuotųjų šalių, ir jai taikoma daug įvairių lygių politikos priemonių, kurios tiesiogiai arba netiesiogiai turi įtakos turizmo vystymui arba kurioms turi įtakos turizmo vystymas. Norint užtikrinti harmoningą ir ilgalaikį turizmo vystymą, būtinas įvairių sektorių socialinių partnerių, suinteresuotųjų šalių ir valdžios institucijų dialogas.

Be to, visame su turizmu susijusių sprendimų priėmimo procese dalyvaujančios visos suinteresuotosios šalys turi būti partnerės. Partnerystės turi būti pagrindinė veiklos visuose lygmenyse (Europos, nacionaliniame, regiono ir vietos; viešojo ir privačiojo) sudėtinė dalis.

2. ATNAUJINTA EUROPOS TURIZMO POLITIKA

Siekiant įgyvendinti Europos turizmo srityje iškilusius uždavinius reikia šia kryptimi formuoti nuoseklią ES politiką. Politika turi būti orientuota į aiškius ir realistinius politinius tikslus, kurie būtų priimtini sprendimus priimantiems asmenims, darbdaviams, darbuotojams ir vietos gyventojams. Įgyvendinat politiką, reikėtų kuo geriau išnaudoti visus turimus išteklius ir pasinaudoti visomis sinergijos teikiamomis galimybėmis. Politika turi būti paremta įvairiomis jau įgyvendintomis priemonėmis ir akivaizdžiai dar padidinti nacionalinės ir regioninės politikos ir jų priemonių vertę. Todėl, kokia bebūtų Europos turizmo politika, ji turi papildyti valstybėse narėse vykdomą politiką.

Komisija ketina Europos turizmo politiką atnaujinti vadovaudamasi iki šiol sukaupta patirtimi ir atsižvelgdama į šiandienos uždavinius. Pagrindinis tokios politikos tikslas bus **padidinti Europos turizmo pramonės konkurencingumą ir sukurti daugiau ir geresnių darbo vietų vystant darnų turizmą Europoje ir visame pasaulyje.**

Įgyvendindama šią politiką, Komisija sieks glaudžios partnerystės su valstybių narių valdžios institucijomis ir turizmo pramonės suinteresuotosiomis šalimis.

Remdamasi iki šiol sukaupta patirtimi ir pasikeistomis nuomonėmis su daugeliu įvairių suinteresuotųjų šalių, Komisija mano, kad tinkamiausios priemonės šiai politikai įgyvendinti yra Komisijos padalinių veiklos tarpusavio koordinavimas ir nacionalinių institucijų veiklos tarpusavio koordinavimas, įvairių suinteresuotųjų šalių tarpusavio bendradarbiavimas ir konkrečių paramos priemonių sukūrimas.

Svarbiausios šios politikos įgyvendinimo sritys:

2.1. Priemonių, turinčių poveikį turizmui, integravimas

2.1.1. Geresnis reglamentavimas

Daugelio politikos sričių reglamentavimas gali turėti ypatingos reikšmės turizmo pramonės ir turistinių vietų konkurencingumui. Kadangi turizmui turi įtakos daug politikos sričių, būtina aktyviai skatinti geresnį reglamentavimą valstybėse narėse ir ES.

Komunikate „Geresnis reglamentavimas augimui ir užimtumui Europos Sąjungoje skatinti“[5] Komisija išdėstė naujas geresnio reglamentavimo priemones, kuriomis siekiama didinti Europos konkurencingumą. Jos skirtos:

[5] COM (2005) 97, 2005 3 16

(1) tobulinti ir plačiau taikyti naujų pasiūlymų poveikio vertinimą (PV). Tokiu integruotu metodu užtikrinama, kad, atliekant pasiūlymų, kurie gali turėti įtakos turizmo sektoriui, poveikio vertinimą, bus visapusiškai atsižvelgiama į šio sektoriaus poreikius;

(2) atlikti dar nepriimtų teisės aktų pasiūlymų atranką;

(3) paprastinti galiojančius ES teisės aktus[6]. Tai bus taikoma tokiems teisės aktams kaip Kelionių paketų direktyva ir Direktyva 94/47/EB, nustatanti teisę tam tikru laiku naudotis nekilnojamaisiais daiktais; prioritetas bus teikiamas pastarajai.

Komisija ir toliau reguliariai konsultuosis su suinteresuotosiomis šalimis, kaip ateityje toliau plėtoti paprastinimo programą. Turizmo sektoriaus suinteresuotosios šalys yra raginamos aktyviai dalyvauti gerinant reglamentavimo aplinką. Tokia pati praktika turėtų būti taikoma ir valstybėse narėse, kad turizmo pramonei netektų pernelyg didelė administracinė našta.

2.1.2. Politikos koordinavimas

Dauguma Bendrijos veiksmų, skirtų Europos turizmo konkurencingumui didinti, įgyvendinami įmonių politikos priemonėmis. Tačiau tiesiogiai arba netiesiogiai turizmui turi įtakos ir daug kitų Europos politikos sričių[7].

Kiekvienais metais bus nustatoma, kurios į Komisijos darbo programą įtrauktos iniciatyvos gali turėti įtakos turizmui, taip siekiant užtikrinti, kad ankstyvame etape būtų atsižvelgta į jų poveikį sektoriaus konkurencingumui. Tai atitinka Europos Parlamento reikalavimą jo 2005 m. pranešime dėl naujų Europos ilgalaikio turizmo perspektyvų ir naujų iššūkių[8].

Komisija ir toliau stengsis nuolat veiksmingai, laiku ir skaidriai informuoti Turizmo patariamojo komiteto narius apie jos darbo programoje numatytas iniciatyvas, susijusias su turizmu. Tuomet ir viešojo administravimo įstaigos galės reguliariai informuoti įvairias nacionalines, regionų ir vietos suinteresuotąsias šalis apie Komisijos iniciatyvas.

Komisija ir toliau konsultuosis su turizmo sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis dėl klausimų ir iniciatyvų, turinčių įtakos turizmui, bei informuos apie juos. Tokia sąveika apskritai duoda teigiamų rezultatų ir ją reikėtų toliau plėtoti ir tobulinti. Todėl neseniai parengta Jūrų reikalų žalioji knyga, kurioje taip pat aptariamas pakrančių ir jūrų turizmas, bus dar viena proga daugeliui suinteresuotųjų šalių išreikšti savo nuomonę apie ES politikos formavimą.

2.1.3. Geresnis esamų Europos finansinių priemonių naudojimas

Turizmo sektorius gavo labai daug pagal įvairias Europos finansines priemones teikiamos paramos. 2007–2013 m. iš struktūrinių fondų ir kitų ES programų bus finansiškai remiamas turizmo verslo, paslaugų ir infrastruktūros vystymas.

Komisija, siekdama skatinti socialinį ir ekonominį vystymąsi, yra numačiusi galimybę remti su darniu turizmu susijusius projektus iš Europos regioninės plėtros fondo (ERPF)[9] lėšų.

---

6 Direktyva 2005/36/EB yra jau priimto tokio teisės akto pavyzdys – joje konsoliduojamos ir modernizuojamos taisyklės, šiuo metu reglamentuojančios profesinių kvalifikacijų pripažinimą; taip sudaromos geresnės sąlygos turizmo sektoriaus specialistams teikti savo paslaugas.

7 Žr. http://europa.eu.int/comm/enterprise/services/tourism/policy-areas/measures.htm ir kitas iniciatyvas, pvz., Vidaus rinkos paslaugų direktyvos pasiūlymą

8 PE 353.597/v03-00

9 Žr. http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

ERPF pagal „konvergencijos“, „konkurencingumo ir užimtumo“ ir „Europos teritorinio bendradarbiavimo“ tikslus skirs lėšų darnesniems turizmo modeliams, skatindamas stiprinti kultūros ir gamtos paveldą, vystyti prieigą prie turistinių vietų ir judėjimą jose palengvinančią infrastruktūrą, ir taip pat skatindamas IRT, novatoriškas MVĮ, verslo tinklus ir įmonių grupes, vertę didinančias paslaugas, jungtines kelių valstybių turizmo strategijas ir regionų keitimąsi patirtimi.

Turizmui lemiamos reikšmės turinčios aplinkos ir transporto infrastruktūros taip pat yra finansuojamos iš Sanglaudos fondo.

Turizmo vystymas taip pat yra svarbi Europos socialinio fondo (ESF) finansavimo sritis, nes šiame sektoriuje yra didelis darbo vietų kūrimo potencialas. Viena iš ESF bendrojo finansavimo sričių – projektai, orientuoti į švietimo ir mokymo programas. Taip siekiama padidinti užimtumo ir paslaugų turizmo sektoriuje našumą ir kokybę.

ESF taip pat remia turizmo mikroįmones, skirdamas lėšų tiksliniam mokymui ir kartu suteikdamas nedideles išmokas verslui pradėti. Paprastai tokios priemonės labai veiksmingai padeda kurti ekonominę veiklą ir darbo vietas. Fondas taip pat bendrai finansuoja veiklą, skatinančią profesinį mobilumą.

Tęsdama Europos Parlamento iniciatyvą būsimoje *Leonardo da Vinci* programoje (kuri yra naujos integruotos mokymosi visą gyvenimą dalis)[10] sukurti specifinę priemonę, kuri būtų amato besimokančių ir jaunimo, besimokančio pradinio profesinio mokymo įstaigose, mobilumo programa, Komisija 2005 m. pradėjo parengiamuosius tyrimus, kurie padės nustatyti galimus Europos gamybinės praktikos modelius. Šie tyrimai padės geriau sužinoti, kokios kliūtys gali trukdyti profesinio mokymo įstaigų studentams vykti mokytis į kitas šalis. Numatyta, kad turizmas galėtų būti bandomasis sektorius. Po to turėtų būti pateikiami konkretūs pasiūlymai, pagal kuriuos bus sudaroma konkrečių veiksmų programa, kuri bus įgyvendinama šio bandomojo projekto antrame etape.

Kaimo vietovės tapo patrauklesnės, ir jose gausu gamtos vertybių, todėl per pastaruosius dešimtmečius kaimo turizmas tapo svarbus kaimo ekonomikos diversifikavimo šaltinis ir buvo puikiai integruotas į ūkininkavimo veiklą. Tai gali tapti reikšminga naujų valstybių narių ir šalių kandidačių galimybe. Naujasis Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai teiks paramą:

- žemės ūkio gamybos ir produktų kokybei gerinti;
- aplinkai ir kraštovaizdžiui gerinti;
- turizmo veiklai, kuria siekiama diversifikuoti kaimo ekonomiką, skatinti;
- tyrimams ir investicijoms, susijusiems su kultūros paveldo priežiūra, atkūrimu ir jo vertės didinimu.

Naujai pasiūlytas Europos žuvininkystės fondas (EŽF) pateikė naują prioritetinę temą „darnus žuvininkystės teritorijų vystymas“. Jos tikslas – palengvinti socialines ir ekonomines žuvininkystės sektoriaus restruktūrizavimo pasekmes ir atkurti nuo žuvininkystės priklausomas sritis diversifikuojant veiklą ir kuriant alternatyvias darbo vietas. Viena iš sričių, į kurią žvejai gali perorientuoti savo veiklą, yra ekologinis turizmas. EŽF taip pat rems

[10] COM (2004) 474, 2004 7 14

nedidelio masto žvejybą ir turizmo infrastruktūrą. Iš fondo lėšų taip pat bus finansuojamos persikvalifikavimo į kitas profesijas nei jūrų žvejyba, kurios gali būti susijusios su turizmu, schemos.

Pagal pasiūlytą Konkurencingumo ir inovacijų pagrindų programą[11] bus skatinamas ES įmonių, ypač MVĮ, konkurencingumas.

Moksliniai tyrimai, kurie bus remiami pagal pasiūlytą EB Septintąją mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo programą[12], gali būti naudingi turizmo sektoriui, pavyzdžiui, informacijos ir ryšių technologijų, palydovų taikymo, kultūros paveldo ir žemės naudojimo moksliniai tyrimai. Vykdant šią veiklą remiamasi pagal ankstesnes pagrindų programas įgyvendintais moksliniais tyrimais, kurių rezultatais politikos formuotojams ir suinteresuotosioms šalims reikėtų pasidalinti.

Valstybės narės, regionai, vietos valdžios institucijos ir pramonės atstovai turėtų bendradarbiauti visais lygmenimis, kad turizmo sektorius pasinaudotų visomis Europos finansinių priemonių teikiamomis galimybėmis ir kad į jį būtų atsižvelgiama planuojant susijusius projektus.

2.2. Darnaus turizmo skatinimas

2.2.1. Turizmui skirta Europos Darbotvarkė 21

Artimiausias siektinas tikslas – ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas – nė kiek neprieštarauja bendresnių socialinių ir aplinkos tikslų siekimui. Atnaujinta Lisabonos strategija yra Sutartyje numatyto bendro tikslo siekti darnaus vystymosi, t. y. tvariu būdu gerinti socialinės gerovės ir gyvenimo sąlygas dabarties ir ateities kartoms, esminė sudedamoji dalis.

Komunikate dėl pagrindinių Europos darnaus turizmo vystymo gairių[13] Komisija jau buvo pabrėžusi, kad būtina užtikrinti darnų Europos turizmo vystymą ekonominiu, socialiniu ir aplinkos požiūriu, nes tai prisidės prie Europos ir viso pasaulio darnaus vystymosi ir taip pat prie šio ekonomikai svarbaus sektoriaus gyvybingumo, ilgalaikio augimo, konkurencingumo ir komercinės sėkmės. Todėl komunikate buvo paskelbta, kad pradedama rengti turizmui skirta Europos Darbotvarkė 21.

2004 m. Komisija įkūrė Darnaus turizmo grupę (DTG), kad ji skatintų suinteresuotųjų šalių sinergiją ir teiktų medžiagą Darbotvarkės 21 procesui, skirtam darniam Europos turizmo vystymuisi. DTG yra sudaryta iš tolygiai pasiskirsčiusių pramonės asociacijų atstovų, turistinių vietų atstovų ir profesinių sąjungų ir (arba) visuomenės atstovų. Taip pat atstovaujamos valstybių narių administracijos ir tarptautinės organizacijos, pavyzdžiui, Pasaulio turizmo organizacija. DTG skiria ypatingą dėmesį su aplinka susijusiems klausimams.

DTG savo darbą baigs ir pateiks ataskaitą 2006 m. Remdamasi DTG nuveiktu darbu, Komisija pradės rengti tolesnę veiklą ir tikisi, pasinaudodama ataskaitos medžiaga, iki 2007 m. pateikti turizmui skirtos Europos Darbotvarkės 21 pasiūlymą.

---

11 COM(2005) 121 galutinis, 2005 4 6.

12 Žr. http://europa.eu.int/comm/research/future/index_en.cfm

13 COM(2003) 716 galutinis, 2003 11 21.

2.2.2. Konkrečios darnų Europos turizmą skatinančios priemonės

Turizmui skirtos Europos Darbotvarkės 21 kūrimas ir įgyvendinimas yra ilgas procesas. Greta šio darbo Komisija planuoja vykdyti konkrečius veiksmus, skatinančius Europos turizmo darnų vystymą ekonominiu ir socialiniu požiūriu, pavyzdžiui:

- nustatyti, kokios nacionalinės ir tarptautinės priemonės gali padėti su turizmu susijusioms MVĮ ir sukurti keitimosi gerąja patirtimi procesą.
- Įvertinti, kokį ekonominį poveikį makroekonomikos augimui ir užimtumo kūrimui, MVĮ verslo galimybėms, paslaugų kokybei ir konkurencingumui daro lengvesnė prieiga turizmo sektoriuje.
- Sudaryti sąlygas keistis „turizmas visiems“ gerąja patirtimi.
- Išleisti vadovą „Kaip steigti mokymosi vietas turizmo sektoriuje“, siekiant padėti tobulinti turizmo sektoriaus dirbančiųjų įgūdžius, į procesą įtraukdama visas suinteresuotąsias šalis.
- Analizuoti užimtumo tendencijas pakrančių ir su jūra susijusio turizmo sektoriuose.
- Rinkti oficialią statistiką ir užsakyti *e-Business W@tch* e.verslo tyrimus, siekdama įvertinti, kaip ateityje e.verslas paveiks turizmo pramonę.
- Tęsti savo iniciatyvas ir bendradarbiavimą su valstybėmis narėmis, pramonės atstovais ir Pasaulio turizmo organizacija, siekdama kovoti prieš seksualinį vaikų išnaudojimą, ypač kai tokius nusikaltimus daro turistai.

2.3. Geresnis supratimas apie turizmą ir didesnis jo matomumas

2.3.1. Supratimo apie Europos turizmą gerinimas

Viešojo ir privačiojo sektorių sprendimus priimantys asmenys turi laiku gauti suderintą ir išsamią statistiką. Tarybos direktyva 95/57/EB[14] dėl statistinės informacijos turizmo srityje rinkimo bus atnaujinta taip, kad būtų atsižvelgta į Europos turizmo raidą ir jos naudotojų poreikius. Ji taps gerokai savalaikiškesnė, tikslesnė, aktualesnė ir palyginamesnė.

Taip pat, bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, nacionaliniais statistikos institutais ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis, bus skatinama geriau suderinti ir įgyvendinti papildomą turizmo duomenų apskaitą (PTDA), nes ji gali padėti geriau suprasti tikrąjį turizmo pramonės mastą ir tikrąją vertę. Šiam darbui bus labai naudinga patirtis, sukaupta įgyvendinant Komisijos finansuotus (2002–2006 m.) bandomuosius projektus.

Eurostatas ir toliau leis specialius pramonei ir viešojo administravimo įstaigoms naudingus leidimus ir leidinius, pavyzdžiui, „Turizmo panorama“, „Kišeninis turizmo vadovas“ ir įvairias statistines santraukas apie žiemos ir vasaros tendencijas, IRT turizmo srityje, kaip europiečiai atostogauja, užimtumą turizmo sektoriuje ir pan.

---

[14] Oficialusis leidinys L 291, 1995 12 6, p. 0032-0039

2.3.2. Parama Europos turistinių vietų propagavimui

Rinkų globalizavimas ne tik sukėlė konkurencinį spaudimą, bet ir atvėrė galimybes turistams iš naujųjų rinkos šalių (pvz., Kinijos, Rusijos, Indijos) įpirkti brangias atostogas. Jei pavyks pritraukti daugiau turistų į Europą, tai padės augti ekonomikai ir sukurti daugiau darbo vietų.

Siekdama prisidėti prie Europos rinkodaros, kurioje Europa pateikiama kaip patrauklių turistinių vietų kompleksas, Komisija finansavo Europos turistinių vietų portalą. Jame bus nurodoma praktinė informacija apie Europą, pavyzdžiui, apie kelionių planavimą (vykimo būdai, oro sąlygos, kalendorius) arba rekomendacijos „kur vykti“ ir „ką veikti“ ir bus pateikiamos nuorodos į nacionalines tinklavietes. Portalas pradės veikti 2006 m. kovo mėn. Jį administruos Europos kelionių komisija.

Europos miestuose ir regionuose vyksta daugybė kultūros (pvz., Europos kultūros sostinė[15] arba įvairūs festivaliai) ir sporto įvykių, kurie gali suvaidinti svarbų vaidmenį reklamuojant šalies šeimininkės įvaizdį prieš renginį, jo metu ir po jo. Tokie renginiai gali būti labai naudingi, ypač su turizmu susijusioms MVĮ, jei jos tinkamai dalyvauja visuose jų organizavimo etapuose.

Komisija išanalizuos tokių renginių poveikį į turizmą orientuotoms MVĮ. Šios analizės rezultatai ir rekomendacijos būsimų renginių organizatoriams bus pateikti Europos konferencijoje.

Daugelis Europos turistinių vietų sėkmingai vykdo darnų turizmą skatinančią veiklą. Iš tokios veiklos gali pasimokyti visos turistinės vietos, norinčios pagerinti savo turizmą. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, apsvarstys, kaip būtų galima skatinti informavimą apie tokią gerąją patirtį, galbūt, pavyzdžiui, skirdama „Geriausios Europos turistinės vietos“ apdovanojimus.

2.3.3. Bendras tikslas – siekti, kad turizmas būtų labiau pastebimas

Komisija, bendradarbiaudama su nacionalinėmis viešojo administravimo įstaigomis ir pramonės suinteresuotosiomis šalimis, nuolat stengiasi gerinti visuomenės supratimą apie turizmą ir daryti jį labiau pastebimą, nes dažnai dėl sudėtinio turizmo pobūdžio jis laikomas turizmu siaurąja prasme, o ne reiškiniu, veikiančiu daugelį ekonominio ir socialinio gyvenimo aspektų.

Nuo 2002 m. kiekvienais metais kuri nors valstybė narė rengia Metinį Europos turizmo forumą. Jis organizuojamas glaudžiai bendradarbiaujant su Komisija, valstybėmis narėmis ir Europos turizmo pramonės atstovais. Tai, kad forumas organizuojamas skirtingose valstybėse narėse (2004 m. Vengrijoje, 2005 m. Maltoje, 2006 m. Kipre), padidina šio įvykio vertę.

Komisija ir toliau dirbs glaudžioje partnerystėje su visais susijusiais proceso dalyviais, siekdama:

- užtikrinti, kad būtų diskutuojami konkrečioje situacijoje aktualūs klausimai;
- forume labiau dominuotų turizmo pramonės suinteresuotosios šalys;

---

[15] Žr. http://europa.eu.int/comm/culture/eac/other_actions/cap_europ/cap_eu_en.html

- šis renginys Europoje būtų labiau pastebimas.

Be to, kelios Tarybai pirmininkaujančios valstybės rengė Turizmo ministrų susitikimus, specialias konferencijas ir renginius arba padėjo šalims šeimininkėms organizuoti Europos turizmo forumą. Tokie renginiai yra labai vertingi, nes jie suteikia galimybę sprendimus priimantiems asmenims ir suinteresuotosioms šalims glaudžiai bendrauti, iškelti specifines problemas ir atkreipti visuomenės dėmesį į Europos turizmą. Komisija ir toliau aktyviai rems tokias iniciatyvas bei skatins valstybes nares, pirmininkausiančias ateityje, sekti šiuo pavyzdžiu.

3. IŠVADA

Dėl sudėtinio turizmo pobūdžio ir gausios šios srities dalyvių įvairovės, planuojant ir įgyvendinant su turizmu susijusią Europos politiką, turi bendradarbiauti visos suinteresuotosios šalys. Tarp Bendrijos institucijų, nacionalinių administracijų, profesinių organizacijų, darbdavių ir darbuotojų, NVO ir mokslininkų visuose lygmenyse turėtų egzistuoti partnerystės, siekiant padidinti Europos turizmo konkurencingumą ir parodyti jo svarbą. Pagal atnaujintą politiką plėtojamą bendradarbiavimą ir partnerystes galima reguliariai persvarstyti Europos turizmo forumuose.

Komunikate išdėstoma, ką ir kaip pagal esamą ES teisinę sistemą Komisija ketina daryti turizmo srityje, siekdama geriau ir darniai išnaudoti šio sektoriaus potencialą, skatinti ekonomikos augimą ir kurti darbo vietas. Jame taip pat pabrėžiama, kaip įvairios suinteresuotosios šalys gali dalyvauti Bendrijos veikloje. Atnaujintoje politikoje skiriamas dėmesys visiems pagrindiniams Europos politikos kūrimo aspektams ir visoms susijusioms šalims sudaromos galimybės bendradarbiauti. Jos sėkmė priklauso nuo visų suinteresuotųjų šalių atsako ir dalyvavimo aktyvumo.